

Naslovnica monografije Tomislava Galovića *O Dubašnici i njezinim ljudima*. *Prinosi za povijest dubašljanskoga kraja na otoku Krku*, knjiga II. (Rijeka 2019.)

Recentni Galovićeви doprinosi za lokalnu dubašljansku povjesnicu

Tomislav GALOVIĆ, *O Dubašnici i njezinim ljudima*. *Prinosi za povijest dubašljanskoga kraja na otoku Krku*, knjiga II., Rijeka: Povijesno društvo otoka Krka (Krčki zbornik, sv. 73., Posebno izdanje Povijesnog društva otoka Krka, sv. 64), Općina Malinska-Dubašnica, Naklada Kvarner, 2019., 656 str.

Ime i djelo Tomislava Galovića, sveučilišnog nastavnika, točnije docenta na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, već su dobro poznati žiteljima dubašljanskoga kraja, ali i cijeloga otoka Krka. Naime, ovaj se povjesničar, rođenjem Slavonac, a djetinjstvom Malinskar, već gotovo dva desetljeća sustavno bavi svakovrsnim aspektima prošlosti Dubašnice te Zlatnog otoka. Vrijedan rezultat tih Galovićevih istraživanja su brojni obimom različiti, uglavnom historiografski i kulturološki tekstovi o toj materiji, na temelju kojih se s pravom može reći da je ovaj povjesnik, iako je tek napunio četrdeset ljeta, već jedan od vodećih stručnjaka za cjelokupnu povijest Dubašnice i otoka Krka, posebice za njezin srednjovjekovni odsječak.

Galovićev je najsvježiji te vrlo važan doprinos za povijest dubašljanskoga kraja knjiga *O Dubašnici i njezinim ljudima*. *Prinosi za povijest dubašljanskoga kraja na otoku Krku* (knjiga II.), koja je nedavno objelodanjena u izdanju Povijesnog društva otoka Krka, Općine Malinska-Duba-

Predstavljajući monografije *O Dubašnici i njezinim ljudima. Prinosi za povijest dubašljanskoga kraja na otoku Krku* (Bogovići, 16. studenoga 2019.)

šnica te Naklade Kvarner iz Novog Vinodolskog. Ova veličinom pozamašna publikacija – ima, naime, 656 stranica – zbirka je Galovićevih tekstova, zapisa i članaka koje je prethodnih godina uglavnom izdavao u različitim stručnim, znanstvenim te ostalim časopisima i zbornicima. Neki su, pak, od njih pisani ciljano, tj. prvi su put objavljeni upravo u ovoj knjizi. Ona se tematski i konceptualno nastavlja na publikaciju istog naslova koju je autor objavio 2004. godine, a za koju je tada primio uglednu godišnju Državnu nagradu Hrvatskog sabora i Ministarstva znano-

sti, obrazovanja i športa u kategoriji znanstvenih novaka. U dva stožerna poglavlja knjige *O Dubašnici i njezinim ljudima II.*, koja su jednostavno naslovljena – *Prostor i Ljudi*, iščitavajući povijesne izvore, kako stoji u recenziji doc. dr. sc. Antona Bozanića, „autor pridodaje dosadašnjim saznanjima nove rezultate istraživanja koji čitateljima približavaju prostor i vrijeme naših predšasnika na ovim prostorima i čine ih zanimljivijim“. Ovo Galovićevo djelo, kako dodaje Bozanić, „u mnogočemu obogaćuje otočnu historiografiju“. U svojoj, pak, recenziji ove knjige izv. prof. dr. sc. Franjo Velčić ističe da autor „znanstvenom povijesnom akribijom donosi pregršt novih spoznaja i detalja o svojoj Dubašnici – Malinskoj kojima pristupa kritički, ne donosi konačne zaključke, već postavljajući nova pitanja potiče daljnje proučavanje i rasvjetljivanje bogate lokalne povijesti“. Velčić nadalje napominje da je ova publikacija „zapravo zbornik prikupljenih starih i novih podataka o Dubašnici, svojevrsna kronika ponekih važnih zbivanja i osoba te ne kani biti zaokružena, konačna cjelina već bogatstvom mnogih nepoznatih detalja nudi bogati radni materijal za jedno sveobuhvatnije sagledavanje dubašljanskoga kraja kao dijela otoka Krka“.

Dana 16. studenoga 2019. godine u sportskoj je dvorani Osnovne škole Malinska-Dubašnica knjiga *O Dubašnici i njezinim ljudima II.* predstavljena zainteresiranoj javnosti. O ovome su djelu tada govorili njegovi sunakladnici: Robert Anton Kraljić, načelnik Općine Malinska-Dubašnica, Franjo Butorac, direktor Naklade Kvarner iz Novog Vinodolskog, i Milan Radić, predsjednik Povijesnog društva otoka Krka (koje ove godine, spomenimo, slavi jubilarnu 50. obljetnicu osnutka), te njegovi recenzenti Anton Bozanić i Franjo Velčić,iskusni crkveni povjesničari, sveučilišni nastavnici te svećenici Krčke biskupije. Moderator je ovoga skupa, koji je okupio dvjestotinjak Dubašljana, Bodula i prijatelja Dubašnice, bio Perica Dujmović, ujedno i urednik ove opsežne historiografske publikacije.

Načelnik Kraljić, pozdravivši sve nazočne, istaknuo je da je vrlo zadovoljan što je jedna ovakva knjiga o dubašljanskoj povijesti i njezinim istaknutim pojedincima napokon dostupna javnosti. Franjo Butorac zaključio je da stvaranje i predstavljanje ovakvog jednog djela mora biti svojevrsna svečanost za svaku lokalnu sredinu. Dubašnica je njime svr-

stana na popis malobrojnih hrvatskih mjesta i općina koji su tako detaljno obrađeni iz historiografske perspektive. Dr. Radić je istaknuo kako je ova knjiga izdana u povodu 50. obljetnice utemeljenja Povijesnog društva otoka Krka (1969. – 2019.), a u godini svečanog obilježavanja 110. obljetnice organiziranog turizma u Malinskoj (1909. – 2019.) te je čestitao i zahvalio autoru na novim prikupljenim spoznajama objavljenima u ovoj bogato ilustriranoj i opremljenoj knjizi. Anton Bozanić u svom je govoru na predstavljanju zamijetio zanimljiv fenomen svojevrstne vrlo pozitivne i velike inflacije publikacija u posljednje vrijeme, koje se dotiču, bilo dijelom ili pak isključivo, dubašljanskoga područja. U tom je kontekstu istaknuo Galovića kao marljivog povjesničara koji se mladenačkim žarom svoje darovitosti potpuno posvećuje izučavanju kulturno-povijesne baštine svoga zavičaja. Franjo Velčić izrazio je zadovoljstvo velikim odazivom slušateljstva, što u konačnici najbolje svjedoči da se na ovom prostoru itekako cijeni takva vrsta intelektualnog rada i zalaganja. Autor Galović i urednik knjige Dujmović posebno su zahvalili Općini Malinska-Dubašnica, a ponaosob njezinu sadašnjem načelniku Robertu Antonu Kraljiću te prošlom načelniku Antonu Spicijariću jer je općinska vlast, od samog osnutka suvremene općine početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, kontinuirano imala afiniteta i sluha za financiranje i organizaciju ovakvih i sličnih projekata. Osim toga, Galović je vrlo emocionalno govorio o procesu stvaranja ove knjige te istaknuo kako je posvećuje svome nažalost prerano preminulom ocu Stanku. Na samom je kraju priredbe nadasve simpatičan osvrt na očevu knjigu i njegovo zanimanje dala autorova devetogodišnja kći Marta.

Tomislav Galović dosad se već itekako dokazao kao istinski zaljubljenik u prošlost dubašljanskoga kraja i historiju otoka Krka u cjelini te kao vrstan znalac i vrijedan proučavatelj njihovih znamenitosti, povijesnih vrela i starina. Ta i takva usredotočenost kod njega nije samo strogo znanstvenička te hladno objektivna. Kako bi i mogla biti kad mu je Dubašnica jednom pružila dom i sjećanja, prijatelje, korijenje i djetinjstvo?! Svoju zahvalnost ovome kraju on svakodnevno iskazuje onako kako najbolje umije, u domeni svoje izabrane struke – „minuciozno tragajući za nepoznatim, budeći prošlo te nudeći pravo more faktografije i svježih uvida u mjesnu povjesnicu“, kako stoji u predgovoru knjizi, uvijek vrlo

Sudionici predstavljanja monografije *O Dubašnici i njezinim ljudima. Prinosi za povijest dubašljanskoga kraja na otoku Krku* (Bogovići, 16. studenoga 2019.)

trezveno, kao i svaki valjan povjesničar, svjestan činjenice „da nam crpeći nadahnuće iz prošlosti sadašnjost daje nadu u čestitu budućnost“. Razumno je zato očekivati da će ovaj uporan i vrijedan Dubašljanin slavonskog podrijetla i zagrebačke adrese još dugo ugodno iznenađivati člancima, napisima, predavanjima i knjigama o ovome sjevernojadranskom kraju, pisati o precima Bodulima i podučavati svu zainteresiranu javnost o nepoznatoj prošlosti i davnim dobima njegove Dubašnice, ali i zlatnog otoka Krka i Kvarnera u cjelini.

Perica DUJMOVIĆ